Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

MUISTIO
YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
27.9.2018
U 84/2018 vp

EUROOPAN KOMISSION EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI YMPÄRISTÖPOLITIIKAN RAPORTOINTIVELVOITTEIDEN YHDENMUKAISTAMISESTA JA DIREKTIIVIEN 86/278/ETY, 2002/35/EY, 2004/35/EY, 2007/2/EY, 2009/147/EY JA 2010/63/EU, ASETUSTEN (EY) N:O 166/2006 JA (EU) N:O 995/2010 SEKÄ NEUVOSTON ASETUSTEN (EY) N:O 338/97 ja (EY) N:O 2173/2005 MUUTTAMISESTA (ympäristöraportointiasetus)

Tausta:

Ympäristöraportointiasetuksessa komissio on tehnyt ehdotuksen 10 direktiivin tai asetuksen muuttamiseksi. Muutokset koskevat raportointiaikatauluja ja –menettelyjä, sekä kerättävän tiedon muotoa ja tarkkuutta. Lähes kaikki ehdotetut muutokset edellyttävät muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Tavoitteet:

EU on ympäristöraportointien sujuvoittamiseen tähtäävien toimien osana muokkaamassa usean ympäristödirektiivin raportointi- ja tiedonkeruukäytäntöjä. Muutokset tähtäävät mm. tietojen avoimuuteen, raportointiaikataulujen yhtenäistämiseen, INSPIRE-direktiivin mukaisen yhtenäisen paikkatiedon käyttöön ja raportoinnin sähköistämiseen.

Arvioidut vaikutukset:

Ympäristöraportointiasetusta on arvioitu kansallisesti eri säädöksistä vastaavien virkamiesten kesken. EU-jäsenmaat ovat esittäneet kommenttejaan neuvoston ympäristötyöryhmän istunnoissa kesän ja alkusyksyn aikana. Arvioissa on huomioitu vaikutukset lainsäädäntöön, hallinnolliseen taakkaan ja tietosuojaan.

Suomen kannalta hyödyllisiksi tai neutraaleiksi arvioitiin ehdotetut muutokset lintudirektiiviin, CITES-asetukseen, meludirektiiviin, koe-eläindirektiiviin, teollisuuspäästödirektiiviin ja INSPIRE-direktiiviin. Muutokset koskivat lähinnä raportointitiheyttä ja –ajankohtia, sekä siirtymistä sähköiseen raportointiin.

Henkilötietojen ja luottamuksellisten tietojen suojan kannalta huolta herättivät puutavaran kauppaa koskeviin asetuksiin (EUTR- ja FLEGT-asetukset) sekä ympäristövastuu- ja puhdistamolietedirektiiviin esitetyt muutokset. Vastauksessaan jäsenmaiden kommentteihin komissio ilmoitti, että julkaistavaksi esitetään vain tiivistelmiä, jotka eivät sisällä tietosuojan kannalta ongelmallisia tietoja. Komission mukaan paikkatiedon osalta ympäristötieto- ja INSPIRE-direktiivien rajaukset suojaavat mahdollisia luottamuksellisia tietoja. Kerättävien tietojen muotoon, tarkkuuteen ja esitystapaan täytyy kuitenkin kiinnittää huomiota henkilötietojen suojan ja tietojen luottamuksellisuuden näkökulmasta.

Varauksellisimmin on suhtauduttu puhdistamolietedirektiiviin ja ympäristövastuudirektiiviin ehdotettuihin muutoksiin. Tietosuojakysymysten lisäksi muutokset kasvattavat hallinnollista taakkaa, sillä henkilö- ja paikkatietoja ei tietorekisteriin nykyisin kerätä. Lisäksi ympäristövastuudirektiiviä koskevaan tietokantaan esitetään tallennettavaksi ja luokiteltavaksi myös direktiivin soveltamisalaan kuuluvia merkittäviä ympäristövahinkoja pienemmät vahingot. Tämä merkitsisi huomattavaa lisätyötä. Euroopan neuvoston kannaksi näyttää kuitenkin muodostuvan, että ympäristövastuudirektiivi poistetaan raportointiasetusehdotuksesta jäsenmaiden vaatimien muutosten laajuuden takia.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ehdotus toimenpiteeksi:

Suomen osalta ympäristöraportointiasetuksessa ehdotetut muutokset nähdään kokonaisuutena kannatettaviksi, ja ne ovat sopusoinnussa hallitusohjelman digitalisointia ja tiedon avoimuutta koskevien linjauksien kanssa. Muutokset on kuitenkin toteutettava hallinnollista taakkaa lisäämättä huomioon ottaen henkilötietojen suojan ja luottamuksellisten tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten vaikutukset tietojen keruuseen, käyttöön ja julkistamiseen.